

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Uğursuzluk

Müşteşar, terini silerek Hayri Efendi'nin uzattığı kağıtları birer birer okuyup imza etmeğe başladı. Hayri Efendi imzalanan evrakı kurutup dosyanın üzerine bırakıyor ve müşteşara yeni bir kağıt uzatıyordu. Son kağıdı verirken sordu:

- Kitapçının parası gönderilmedi mi?

Hayri Efendi anlamadı:

- Efendim? diye sordu.

- Kitapçının parası gönderilmedi mi? "Hayır efendim, gönderildi." diyecekti. Fakat birdenbire beceremedi. Yalnız:

- Hayır efendim...dedi. Ve o esnada müşteşar konuşan misafirlerin sözlerine kulak misafiri olup lakırdılarına karıştığı için sözünü bitiremedi.

- Müdür Bey'i gönderiniz.

- Peki efendim.

Hayri Efendi, müşteşarın emrini müdüre söyledi ve gidip yerine oturduysa da kendisinden pek memnun değildi. Müşteşarın sözlerini tekrar ettirmişti. Yeni gelen kağıtları dalgın dalgın karıştırmaya başladı. Müdür yukarı çıkmıştı fakat durmayıp geri döndü ve kızgın bir çehre ile Hayri Efendi'ye hitap edip:

- Kitapçının parasını postaya vermediniz mi? diye sordu.

- Verdik.

- Ee, niçin yukarıda "vermedik" diyorsunuz? Bir gün beni bu adamla kavga ettireceksiniz... nerede makbuzu?

- Bende ...

- Verinz bana!..

Müdür ile müşteşar bir yerde konuşurken gidip anlatsa. Müşteşara sorusunu ve ona kendi verdiği cevabı söylese! Fakat odaya nasıl girmeli? Ne demeli? Dalgın kapıya doğru yürüdü. Belki bu dalgınlık ile yukarı da çıkacaktı. Fakat kapı açıldı, müdür girdi, onu görmemiş gibi gidip yerine oturdu ve evrak ile meşgul olmağa başladı. Çehresinden dargın olup olmadığını anlamak mümkün değildi. Hayri Efendi derdini hiç olmazsa müdüre olsun anlatmalıdır artık bu kadar da olmaz, bir kabahatı olsa ne ise...Hiç günahı yok iken... Dudakları arasından uğurlu saydığı mısraları alelacele tekrar edip müdürün masasına yaklaştı:

- Müşteşar Bey, size para gönderildi mi? diye sormuşlardı, ben de "hayır efendim gönderildi" diyecek yerde her nasılsa "hayır efendim" demiştim. "Fakat siz de kabul edersiniz ki benim cevabım doğrudur." Bundan gönderilmedi manası hiç bir vakit de çıkmaz.

Ve o gece oturup bütün bir haftadır başına gelen bu üzüntülerin sebebini düşünmeye başladı. Hele birkaç gündür sağ taraftan kalkmadığına hiç şüphe yoktu. Buna dikkat ediyordu. Gece tırnaklarını kesmemişti, kendince uğursuz saydığı türkülerden hiçbirini işitmediğine, hatta hatırına bile getirmedikçe emindi. O halde bir şey kalmıyor. Bir hafta önce yatağının yerini değiştirmişti. Bu uğursuz gelmiş olacak!..Bu kadar gündür nasıl olup da bunu düşünemediğine şaşıtı. Ve hemen masayı, sandalyeleri kaldırıp, duvara yapıştırdığı resimlerin yerlerini değiştirip yatağın eski yerine çekti. Bunlar onca tecrübe olunmuş şeylerdi. Odasını eski haline koyup her şeyi yerli yerine astıktan sonra yarın baht ve talihinin değişeceğine, bir haftadan beridir onu üzen, öldüren uğursuzlukların yok olacağına inanarak büyük bir rahatlıkla yatıp uyurdu.

Memduh Şevket Esendal

1. Metnului anafikir ve yedek fikirlerini meydana getiriniz. **2 puan**
2. Verilen metin hangi edebî türüne aittir? Açıklayınız. **2 puan**
3. Döneme bağılı kullanılan kelimeler özel bir edebî atmosfer yaratır. Özellikleri belirtiniz. **2 puan**
4. Metne dayalı anlatımın iki özelliğini örneklerle belirtiniz. **2 puan**
5. Metne dayalı Türk edebiyatında hikâyenin öneminden bahsediniz. **2 puan**
6. Verdiğiniz cevaplara bağılı, dönem - yazı ilişkiden bahsederek, 900-1500 kelimelik bir kompozisyon yazınız. Kompozisyon içerisinde, geleneksel motif, fikir, üslup, delil, ve yazı tekniklerini meydana getiriniz. **20 puan**

Not! Doğru verdiğiniz cevaplara **ikişer puan** verilir. Kompozisyon düzenlemesine **10 puan** verilir (geleneksel motif, fikir, üslup, delil ve yazı teknikleri doğru sıralanmasına). Kompozisyon yazmasına **10 puan** verilir (plân ve mantıkça fikir düzenine, mantıklı analiz ve delil getirmesine, edebî dil kullanmasına, doğru noktalanmasına, kelime sayısı şartlarına uymasına).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

OTORAY YOLCULUĞU

Niğde'ye yaklaşıyorduk.

Yanımda oturan bir Niğdeli, şehrin eteğini saran ağaç kümeleri arasında pek iyi seçemediğim bir noktayı işaret etti:

— Faruk Nafiz'in hanı, dedi.

Kıyafetinden anlaşıldığına göre Niğdeli arkadaş bir esnaf, yahut işçi idi. Böyle olmakla beraber Han Duvarlarını ve Faruk Nafiz'i biliyordu. Daha garibi, trende ilk gördüğü bir yabancıнын bu şiiri, şiirde tasvir edilen hanı ve Faruk Nafizi tanımamasını kabul etmiyor, ateş ve su nev'inden herkesçe malum şeylerden bahseder gibi iki kelime ile bana maksadını anlattığına inanıyordu.

Güzel şiirin kudreti! İyi yazılmış bir manzum hikâye, koskoca bir hanı, koynundaki tapu senedine rağmen, asıl sahibinin elinden alıyor, Faruk Nafiz'e mal ediyordu.

Mamafih, aramızda ayakta duran ve bizi dinleyen uzun boylu bir sakallının, «Yok yahu... O han falanıdır» diye öteki mal sahibinin hakkını da ziyadan kurtardığını itirafa mecburum.

Reşat Nuri Güntekin

1. Metne göre bir otoray yolculuğunda neler öğrenilir? **3 puan**
2. “Daha garibi, trende ilk gördüğü bir yabancıнын bu şiiri, şiirde tasvir edilen hanı ve Faruk Nafizi tanımamasını kabul etmiyor, ateş ve su nev'inden herkesçe malum şeylerden bahseder gibi iki kelime ile bana maksadını anlattığına inanıyordu.” cümlesinde asıl anlatılmak istenen nedir? **3 puan**
3. “Güzel şiirin kudreti!” cümlesini 30- 50 kelimelik bir yazıda açıklayınız. **3 puan**
4. Milli edebiyat döneminin niteliklerini meydana getirerek özelsel görüşünüzü belirleyiniz. **3 puan**
5. “İyi yazılmış bir manzum hikâye, koskoca bir hanı, koynundaki tapu senedine rağmen, asıl sahibinin elinden alıyor, Faruk Nafiz'e mal ediyordu.” sözünü açıklayınız. **3 puan**
6. Son paragrafta kullanılan noktalama işaretlerinin görevini açıklayınız. **3 puan**
7. “Arkadaş, tasvir ve kelime” sözcüklerini deyim olarak birer cümlede kullanınız. **3 puan**
8. “Eteğini” sözcüğündeki ses olayını açıklayınız. **3 puan**
9. “Yaklaşıyorduk.” kelimesini yapısı bakımından inceleyiniz. **3 puan**
10. “İyi, garip ve koskoca” sözcüklerinin karşıt anlamlılılarıyla cümle kurunuz. **3 puan**

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

3.4. Sesizarea corectitudinii utilizării categoriilor gramaticale învățate

- exerciții de identificare a erorilor în utilizarea categoriilor gramaticale;
- alegerea variantei corecte în exerciții cu alegere duală sau multiplă;
- exerciții de observare a structurilor sintactice și morfologice corecte sau incorecte;

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura maternă turcă, clasele a V-a – a VIII-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3393/28.02.2017

Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ve öğretimin özelliklerini meydana getiren yukarıdaki tabloda geçen kazandırılacak becerilere göre şu hususlara dikkat edilecektir:

1. Eğitim-öğretim yöntemlerinden ikisini kullanarak öğrencilere beceri kazandırmadaki rolünü açıklayınız. **12 puan**
2. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde iki şekilde yararlanarak, bunların etkinliklerin organizasyonundaki gerekliliğini belirtiniz. **8 puan**
3. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde eğitim materyallerinin etkisini iki farklı örnekle açıklayınız. **8 puan**
4. Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ortamının önemini belirtiniz. **2 puan**